

Szczegółowy program szkolenia ustawicznego dla pielęgniarek i położnych pracujących w ośrodku medycznie wspomaganej prokreacji, których czynności mają bezpośredni wpływ na jakość komórek rozrodczych i zarodków. Program obejmuje 25 godzin dydaktycznych, w tym nie mniej niż 10 godzin zajęć praktycznych.

Tematy zajęć (z uwzględnieniem zajęć teoretycznych i praktycznych).

- 1 Polskie i europejskie przepisy prawne dotyczące medycznie wspomaganej prokreacji oraz gromadzenia, testowania, przetwarzania, przechowywania i dystrybucji komórek rozrodczych i zarodków – omówienie aktów prawnych.
 - a. Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 roku o leczeniu niepłodności i akty wykonawcze do ustawy.
 - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 października 2015 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinna odpowiadać dokumentacja dotycząca komórek rozrodczych i zarodków (Dz. U. poz. 1686).
 - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2015 r. w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać system zapewnienia jakości w ośrodku medycznie wspomaganej prokreacji oraz w banku komórek rozrodczych i zarodków (Dz. U. poz. 1727).
 - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2015 r. w sprawie rejestru dawców komórek rozrodczych i zarodków (Dz. U. poz. 1745).
 - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 października 2019 r. w sprawie szkoleń w zakresie pobierania, przetwarzania, przechowywania, testowania i dystrybucji komórek rozrodczych i zarodków przeznaczonych do zastosowania w procedurze medycznie wspomaganej prokreacji (Dz. U. poz. 2048).
 - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 października 2015 r. w sprawie niepowtarzalnego oznakowania i monitorowania komórek rozrodczych i zarodków (Dz. U. poz. 1747).
 - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 października 2015 r. w sprawie wywozu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przywozu na to terytorium komórek rozrodczych i zarodków (Dz. U. poz. 1748).
 - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 października 2015 r. w sprawie wymagań zdrowotnych dla kandydata na dawcę komórek rozrodczych w celu dawstwa partnerskiego i dawstwa innego niż partnerskie oraz dla biorczyni komórek rozrodczych i zarodków oraz szczegółowych warunków pobierania komórek rozrodczych w celu zastosowania w procedurze medycznie wspomaganej prokreacji (Dz. U. poz. 1718).

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 października 2015 r. w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia ośrodka medycznie wspomaganej prokreacji (Dz. U. poz. 1750).
 - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 października 2015 r. w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia banku komórek rozrodczych i zarodków (Dz. U. poz. 1752).
- b. Przepisy Unii Europejskiej.
- Dyrektywa 2004/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie ustalenia norm jakości i bezpiecznego oddawania, pobierania, testowania, przetwarzania, konserwowania, przechowywania i dystrybucji tkanek i komórek ludzkich (Dz. Urz. UE L 102 z 07.04.2004, str. 48).
 - Dyrektywa Komisji 2006/17/WE z dnia 8 lutego 2006 r. wprowadzającej w życie dyrektywę 2004/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do niektórych wymagań technicznych dotyczących dawstwa, pobierania i badania tkanek i komórek ludzkich (Dz. Urz. UE L 38 z 09.02.2006, str. 40).
 - Dyrektywa Komisji 2006/86/WE z dnia 24 października 2006 r. wykonującej dyrektywę 2004/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie wymagań dotyczących możliwości śledzenia, powiadamiania o poważnych i niepożądanych reakcjach i zdarzeniach oraz niektórych wymagań technicznych dotyczących kodowania, przetwarzania, konserwowania, przechowywania i dystrybucji tkanek i komórek ludzkich (Dz. Urz. UE L 294 z 25.10.2006, str. 32).
 - Dyrektywa Komisji 2012/39/UE z dnia 26 listopada 2012 r. zmieniającej dyrektywę 2006/17/WE w odniesieniu do niektórych wymagań technicznych dotyczących badania tkanek i komórek ludzkich (Dz. Urz. UE L 327 z 27.11.2012, str. 24).
- 2 Zasady przejrzystości, bezpieczeństwa i nadzoru nad ośrodkami medycznie wspomaganej prokreacji i bankami komórek rozrodczych i zarodków.
- a. Aspekty praktyczne.
 - b. Aspekty teoretyczne.
- 3 Rekomendacje dotyczące diagnostyki i leczenia niepłodności.
- a. Standardy europejskie, światowe i krajowe (Polskiego Towarzystwa Medycyny Rozrodu, Sekcji Płodności i Niepłodności Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego). Standardy i kodeksy praktyki dla lekarzy prowadzących leczenie z zastosowaniem metod medycznie wspomaganej prokreacji w Ośrodku medycznie wspomaganej prokreacji.

- Algorytmy diagnostyczno-lecznicze w zastosowaniu do niepłodności pod redakcją prof. dr hab. n. med. Sławomira Wołczyńskiego, dr n. med. Michała Radwana – Polskie Towarzystwo Medycyny Rozrodu i Polskie Towarzystwo Ginekologiczne.
 - Diagnostyka i leczenie niepłodności – rekomendacje Polskiego Towarzystwa Medycyny Rozrodu i Embriologii (PTMRIE) oraz Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników (PTGP) Krszysztof Łukaszuk, Katarzyna Koziół, Grzegorz Jakiel, Artur Jakimiuk, Piotr Jędrzejczak, Waldemar Kuczyński, Rafał Kurzawa, Leszek Pawelczyk, Michał Radwan, Robert Spaczyński, Mirosław Wielgoś, Sławomir Wołczyński; listopad 2018
 - Fertility problems: assessment and treatment – National Institute for Health and Care Excellence - Clinical guideline Published: 20 February 2013.
- 4 Ośrodek medycznie wspomaganą prokreacji – zasady działania w świetle obowiązujących przepisów prawnych.
- a. Podstawy prawne i organizacyjne.
 - b. Osoba odpowiedzialna za jakość w Ośrodku medycznie wspomaganą prokreacji:
 - wymagane wykształcenie i doświadczenie,
 - stanowisko, pozycja, rola i zadania,
 - obowiązki (w szczególności: dbanie o działanie zgodnie z ustawą, przekazywanie danych do rejestru dawców komórek rozrodczych i zarodków, powiadamianie o zdarzeniach nieporządnym i niepożądnym reakcjach).
 - c. Zasady funkcjonowania.
 - d. Wyposażenie.
 - e. Personel.
 - f. Organizacja procedury medycznie wspomaganą prokreacji.
 - g. Współpraca z bankami komórek rozrodczych i zarodków, innymi ośrodkami medycznie wspomaganą prokreacji oraz innymi podmiotami.
 - h. Zarządzanie ośrodkiem medycznie wspomaganą prokreacji.
 - i. Systemy zapewnienia jakości i zarządzania ryzykiem w Ośrodku medycznie wspomaganą prokreacji.
 - j. Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.
 - k. Powiadamianie o istotnym niepożądnym reakcjach i istotnym zdarzeniach niepożądnym.
 - l. Raportowanie procedur.
 - m. Kontrola.
- 5 Postawy etyczne stosowania metod medycznie wspomaganą prokreacji.
- 6 Zasady dobrej praktyki medycznej w medycznie wspomaganą prokreacji.

- 7 Praktyczne aspekty organizacji medycznie wspomaganey prokreacji - od wizyty wstępnej do porodu.
- 8 Zasady prowadzenia dokumentacji dotyczącej wszystkich etapów leczenia metodami rozrodu wspomaganego medycznie.
- 9 Komunikacja z pacjentami:
 - a. Zasady prawidłowej komunikacji z pacjentami.
 - b. Podstawowe błędy w komunikacji z pacjentami – jak ich unikać.
 - c. Informowanie pacjentów leczonych metodami medycznie wspomaganey prokreacji.
- 10 Zasady odbierania od Pacjentów świadomej zgody na leczenie z zastosowaniem metod medycznie wspomaganey prokreacji.
- 11 Odpowiedzialność cywilna.
- 12 Standardy jakości i bezpieczeństwa leczenia metodami medycznie wspomaganey prokreacji.
- 13 Dokumentacja czynności i procesów.
 - a. Zakres koniecznych parametrów.
 - b. Kontrola warunków zewnętrznych.
 - c. Elektroniczne bazy danych.
 - d. Współpraca z rejestrem dawców komórek rozrodczych i zarodków.
- 14 Podstawowe informacje w zakresie kwalifikacji do zapłodnienia pozaustrojowego.
 - a. Bezwzględne i względne wskazania medyczne
 - b. Minimum diagnostyczne.
 - c. Najczęstsze zdarzenia niepożądane i niepożądane reakcje.
 - d. Powikłania u pacjentów leczonych technikami rozrodu wspomaganego medycznie:
 - zespół hiperstymulacji jajników,
 - krwawienia,
 - uszkodzenia narządowe, infekcyjne.
- 15 Podstawowe informacje w zakresie dawstwa komórek rozrodczych i zarodków do zastosowania u ludzi w procedurze medycznie wspomaganey prokreacji ze szczególnym uwzględnieniem informacji w zakresie:
 - a. dawstwa partnerskiego i dawstwa innego niż partnerskie,
 - b. ram i podstaw prawnych,
 - c. zasad postępowania,
 - d. anonimowości,
 - e. wskazań medycznych,
 - f. doboru dawców - dobór pod względem fenotypowym,
 - g. świadomej zgody pacjentów,
 - h. dokumentowania czynności.
- 16 Podstawowe informacje w zakresie zabezpieczenia płodności na przyszłość:
 - a. wskazania, w tym wskazania onkologiczne.
- 17 Metody przywracania płodności.

- 18 Komórki rozrodcze i zarodki w procedurze medycznie wspomagannej prokreacji.
 - a. Wpływ warunków zewnętrznych - temperatura, wilgotność, przepływ powietrza.
 - b. Kontrola warunków.
 - c. Zapewnienie jakości.
- 19 Koordynacja sali zabiegowej oraz laboratorium embriologicznego.
 - a. Identyfikacja kluczowych elementów wpływających na jakość i bezpieczeństwo procedur.
- 20 Indywidualna kontrola jakości pracy lekarza wykonującego przeniesienie komórek rozrodczych albo zarodków do organizmu biorczyni.
 - a. Standaryzacja opisów warunków przeniesienia.
 - b. Kontrola bezpieczeństwa przeniesienia.
- 21 Profilaktyka niepłodności.
 - a. Styl życia, stres, środowisko, infekcje, dieta, choroby współistniejące – wpływ na płodność.
 - b. Działania prozdrowotne oraz eliminacja czynników ryzyka.
- 22 Diagnostyka niepłodności.
 - a. Znaczenie wywiadu medycznego i ocena wyników uprzedniego leczenia.
 - b. Ocena potencjału rozrodczego- Ocena rezerwy jajnikowej.
 - c. Metody obrazowe oraz diagnostyka endokrynologiczna.
 - d. Identyfikacja czynnika sprawczego w niepłodności.
- 23 Podstawy fizjologii procesów rozrodczych.
- 24 Opieka przedkoncepcyjna.
- 25 Podstawowe wiadomości w zakresie analizy nasienia.
- 26 Podstawowe informacje dotyczące indukcji jajczkowania oraz kontrolowanej hiperstymulacji jajników, w szczególności:
 - a. podstawy fizjologiczne,
 - b. protokoły stymulacyjne i ich dobór.
- 27 Podstawy monitorowania przebiegu leczenia.
 - a. Ocena ultrasonograficzna i endokrynologiczna stymulacji i kontrolowanej hiperstymulacji jajników.
- 28 Pobranie komórek jajowych:
 - a. techniki,
 - b. rodzaje znieczulenia,
 - c. wymagania sprzętowe,
 - d. wpływ czynników zewnętrznych.
- 29 Inseminacja nasieniem partnera i dawcy- podstawy.
 - a. Terapie wspomagające.
 - b. Efektywny czas leczenia.
 - c. Rodzaje zabiegów.
 - d. Ryzyko i skuteczność.

- e. Standardy zapobiegania ciąży wielopłodowej.
- 30 Podstawowe zagadnienia z zakresu przeniesienia zarodków do macicy (embryo transfer).
- a. Techniczne aspekty transferu.
 - b. Leczenie uzupełniające.
- 31 Ciąża po leczeniu metodami medycznie wspomaganey prokreacji.
- a. Powikłania u ciężarnej.
 - b. Powikłania u płodów i noworodków.
 - c. Zasady monitoringu rozwoju dzieci po leczeniu metodami medycznie wspomaganey prokreacji.
- 32 Podstawowe zagadnienia dotyczące dawstwa komórek rozrodczych i zarodków.
- a. Ramy prawne.
 - b. Dawstwo partnerskie, dawstwo inne niż partnerskie.
 - c. Dawstwo zarodka.
 - d. Zasady postępowania.
 - e. Anonimowość.
 - f. Świadoma zgoda.
 - g. Dawcy zwiększonego ryzyka.
- 33 Podstawowe zagadnienia dotyczące organizacji pracy w laboratorium seminologicznym.
- a. Kontrola jakości i dokumentacja.
 - b. Znakowanie próbek biologicznych.
- 34 Podstawowe zagadnienia dotyczące uzyskiwania plemników z tkanki jądrowej oraz najądrzy.
- a. Rodzaje zabiegów.
- 35 Bank Komórek rozrodczych i zarodków – zasady działania w świetle obowiązujących przepisów prawnych.
- a. Podstawy prawne i organizacyjne.
 - b. Zasady funkcjonowania.
 - c. Osoba odpowiedzialna za jakość w Banku komórek rozrodczych i zarodków.